

ZA5439

**Flash Eurobarometer 283
(Entrepreneurship in the EU and Beyond)**

**Country Specific Questionnaire
Latvia (Latvian)**

FLASH 283 ENTREPRENEURSHIP

D1. Dzimums

[NEJAUTĀT ATZĪMĒT ATBILSTOŠO VARIANTU]

- Vīrietis 1
- Sieviete..... 2

D2. Cik Jums gadu?

- [] [] ATTEIKUMS/NAV ATBILDES
- [gadus vecs]..... 99

D3. Cik Jums bija gadu, kad Jūs beidzāt pilna laika mācības?

[IERAKSTĪT VECUMU, KAD TIKĀ PĀRTRAUKTA IZGLĪTĪBAS IEGŪŠANA]

- [] []gadus vecs
- [ATTEIKUMS/NAV ATBILDES] 99
- [NEKAD NAV MĀCĪJIES PILNA LAIKA IZGLĪTĪBU] 01
- [JOPROJĀM MĀCĀS PILNA LAIKA IZGLĪTĪBU] 00

D4. Ciktāl tas attiecas uz Jūsu pašreizējo nodarbošanos, vai Jūs teiktu, ka esat pašnodarbinātais, algots darbinieks, vai arī Jūs teiktu, ka Jums nav profesionālu aktivitāšu?

[NOLASĪT PA KREISI ESOŠOS ATBILŽU VARIANTUS PĒC TAM JAUTĀT, LAI PRECIZĒTU (“PROTI”) TIKAI VIENA ATBILDE]

- Pašnodarbināts

→ i.e. :

- Fermeris / zemnieks, mežstrādnieks, zvejnieks 11
- veikala īpašnieks, amatnieks 12
- Profesionālis, kuram ir privātprakse (jurists, praktizējošs ārsts, grāmatvedis, arhitekts, ...) 13
- Uzņēmuma vadītājs-īpašnieks..... 14
- Cits 15

Algots darbinieks

→ i.e. :

biroja darbinieks

- algots profesionālis (ārsts, jurists, grāmatvedis, arhitekts).....	21
- vadošais menedžments, uzņēmuma vadītājs (ģenerāldirektors, komercdirektors, cits direktors).....	22
- Menedžments	23
- vidējais menedžments	24
- Civildienesta ierēdnis	25
- Biroja darbinieks	26
- Cits	27
fiziska darba strādnieks	
- Uzraugs, brigadieris.....	31
- Fiziska darba kvalificēts strādnieks	32
- nekvalificēts strādnieks.....	33
- Cits.....	34

Nestrādā algotu darbu

→ i.e. :

- mājsaimnieks/mājsaimniece.....	41
- students (pilna laika dienas nodaļas)	42
- pensionārs	43
- darbu meklējošs	44
- Cits	45
- Atteikums/ nav atbildes	99

D6. Vai Jus teiktu, ka Jus dzīvojat...

- Rīga un Rīgas rajons	1
- cita pilsēta	2
- lauki.....	3
- [Atteikums]	9

D7. Sakiet, lūdzu, kāda ir/bija Jūsu tēva nodarbošanās? Vai viņš ir/bija pašnodarbinātais, biroja darbinieks privātā uzņēmumā, fiziska darba strādnieks privātā uzņēmumā, civildienesta ierēdnis vai arī nestrādā/āja?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- pašnodarbinātais.....	1
- biroja darbinieks privātā uzņēmumā	2
- fiziska darba strādnieks privātā uzņēmumā.....	3
- civildienesta ierēdnis.....	4
- nestrādājošs	5

- Cits 6
- [Nezina/NA] 9

D8. Sakiet, lūdzu, kāda ir/bija Jūsu mātes nodarbošanās? Vai viņa ir/bija pašnodarbinātā, biroja darbiniece privātā uzņēmumā, fiziska darba strādniece privātā uzņēmumā, civildienesta ierēdne vai arī nestrādāja?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- pašnodarbinātais..... 1
- biroja darbinieks privātā uzņēmumā 2
- fiziska darba strādnieks privātā uzņēmumā..... 3
- civildienesta ierēdnis..... 4
- nestrādājošs 5
- Cits 6
- [Nezina/NA] 9

D9. Kura no sekojošām frāzēm vislabāk apraksta Jūsu izjūtas par Jūsu mājsaimniecības ienākumiem šajās dienās:

[NOLASĪT 1 - 4 – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Ar pašreizējiem ienākumiem dzīvojam ērti..... 1
- Ar pašreizējiem ienākumiem “savelkam galus” 2
- Ir grūti savilkt galus ar pašreizējiem ienākumiem 3
- Ir ļoti grūti savilkt galus ar pašreizējiem ienākumiem 4
- Nezina 5
- Atteikums atbildēt 6

D10. Vai Jūs pilnībā piekrītat, piekrītat, nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat sekojošiem izteikumiem?

[NOLASĪT – ROTĒT – VIENA ATBILDE PAR KATRU IZTEIKUMU]

- Pilnībā piekrītu 1
- Piekrītu 2
- Nepiekrītu 3
- Pilnībā nepiekrītu 4
- [Nezina/ NA] 9

- a) Kopumā, es esmu gatavs uzņemties risku 1 2 3 4 9
- b) Kopumā, saskaroties ar sarežģītiem uzdevumiem, es esmu pārliecināts, ka izpildīšu tos 1 2 3 4 9
- c) Manu dzīvi nosaka manis paša rīcība nevis citu rīcība vai nejaušība 1 2 3 4 9

- d) Ja es redzu kaut ko, kas man nepatīk, es to mainu 1 2 3 4 9
- e) Iespēja, ka citi mani noraidīs, jo aizstāvu savu viedokli, mani neapturētu 1 2 3 4 9
- f) Esmu radošs cilvēks, kam ir idejas 1 2 3 4 9
- g) Esmu optimistiski noskaņots domājot par savu nākotni 1 2 3 4 9
- h) Man patīk situācijas, kurās es sacenšos ar citiem 1 2 3 4 9
- i) Sastopoties ar grūtiem uzdevumiem, es varu paļauties uz veiksmi un citu palīdzību 1 2 3 4 9

Mēs veicam pētījumu, kas attiecas uz uzņēmējdarbības aktivitātēm. Šis pētījums tiek veikts 27 Eiropas Savienības, kā arī dažās citās valstīs.

Q1. Ja Jums būtu iespēja izvēlēties starp dažāda veida darbiem, kādam darbam Jūs dotu priekšroku?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- būt darba ņēmējam..... 1
- būt pašnodarbinātam 2
- [neviens no minētajiem] 3
- [Nezina/NA] 9

[TIEM, KURI ATBILDĒJUŠI “DARBA ŅĒMĒJS” Q1 (Q1=1)]

Q2. Kādēļ Jūs dodat priekšroku būt algots darbinieks, nevis pašnodarbināts?

[NENOLASĪT – SPONTĀNA ATBILDE – KODĒT ATBILDES ZEMĀK – IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Regulāri, fiksēti ienākumi (pretstatā neregulāriem, mainīgiem ienākumiem)..... 1
- Nodarbinātības stabilitāte..... 2
- Noteiktas darba stundas 3
- Sociālo garantiju aizsardzība un/ vai apdrošināšana 4
- Biznesa ideju trūkums 5
- Nav līdzekļu, lai būtu pašnodarbināts 6
- Nav iemaņu, lai kļūtu par pašnodarbinātu..... 7
- Smaga izlemšana - grūti mainīt lēmumu/ ir piesaistīts biznesam 8
- Bailes no birokrātijas, problēmas ar valsts iestādēm 9
- Bailes no juridiskām un sociālām sekām neveiksmes gadījumā 10
- Cits 11
- [Nezina/NA]..... 99

[TIEM, KURI ATBILDĒJUŠI “PAŠNODARBINĀTS” Q1 (Q1=2)]

Q3. Kādēļ Jūs labāk gribētu būt pašnodarbināts, nevis algots darbinieks?

[NENOLASĪT – SPONTĀNA ATBILDE – KODĒT ATBILDES ZEMĀK – IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Personiskā brīvība/ Sevis piepildīšana/ Interesants darbs 1
- Biznesa iespēju īstenošana..... 2
- Labākas ienākumu izredzes..... 3
- Brīvība izvēlēties darba vietu un laiku..... 4
- Pievilcīgu darbavietu trūkums..... 5
- Ģimenes locekļi/ draugi ir pašnodarbinātas personas..... 6
- Labvēlīgi ekonomiskie apstākļi..... 7
- Lai izvairītos no nedrošības, kāda ir algotam darbiniekam 8
- Ieguldījuma došana sabiedrībai 9
- Cits 10
- [Nezina/NA]..... 99

[JAUTĀT TIEM, KURI NEDEVA ATBILDI “PAŠNODARBINĀTS” JAUTĀJUMĀ D4 T.I. PATLABAN NAV PAŠNODARBINĀTI]

Q4. Neskatoties uz to, vai Jūs gribētu vai negribētu kļūt par pašnodarbinātu personu, vai Jums būtu iespējams tuvāko 5 gadu laikā kļūt par pašnodarbinātu personu?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Ļoti iespējams 1
- Diezgan iespējams..... 2
- Diezgan neiespējami 3
- Pavisam neiespējami..... 4
- [Nezina/NA]..... 9

[JAUTĀT TIEM, KAS ATBILDĒJA “NAV ĪPAŠI IESPĒJAMS” VAI “NEMAZ NAV IESPĒJAMS” JAUTĀJUMĀ Q4]

Q5. Kāpēc Jums nebūtu iespējams nākamo 5 gadu laikā kļūt par pašnodarbināto?

[NENOLASĪT – SPONTĀNA ATBILDE – KODĒT ATBILDES ZEMĀK – IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Biznesa ideju/ iespēju trūkums 1
- Nav līdzekļu, lai būtu pašnodarbināts 2
- Nav iemaņu, lai kļūtu par pašnodarbinātu..... 3
- Birokrātiski šķēršļi/ administratīvi sarežģījumi 4
- Neizdošanās risks un tā juridiskās un sociālās sekas ir pārāk lielas 5
- To būtu grūti saskaņot ar manu ģimenes stāvokli 6
- Pašreizējā ekonomiskā vide nav laba biznesa uzsākšanai..... 7
- Cits 8

- [Nezina/NA].....9

Q6. Es Jums nolasišu virkni izteikumu. Lūdzu, pasakiet man, vai Jūs noteikti piekrītat, piekrītat, nepiekrītat vai noteikti nepiekrītat sekojošiem izteikumiem?

[NOLASĪT – ROTĒT – KATRAM IZTEIKUMAM TIKAI VIENA ATBILDE]

- noteikti piekrītu..... 1
- piekrītu 2
- nepiekrītu..... 3
- noteikti nepiekrītu 4
- [Nezina/NA] 9

- a) Skolā iegūtā izglītība man palīdzēja attīstīt iniciatīvas izpratni - tādu kā uzņēmējdarbības attieksmi 1 2 3 4 9
b) Skolā iegūtā izglītība man palīdzēja labāk saprast uzņēmēju lomu sabiedrībā 1 2 3 4 9
c) Skolā iegūtā izglītība manī radīja interesi kļūt par uzņēmēju 1 2 3 4 9
d) Mana izglītība deva man iemaņas un īpašas prasmes, kas ļauj man vadīt uzņēmumu 1 2 3 4 9

Q7. Tagad es Jums nolasišu virkni citu izteikumu. Lūdzu sakiet man, vai Jūs tiem piekrītat, vai nepiekrītat?

[NOLASĪT – ROTĒT – KATRAM IZTEIKUMAM TIKAI VIENA ATBILDE]

- Pilnībā piekrītu 1
- piekrītu 2
- nepiekrītu..... 3
- Pilnībā nepiekrītu 4
- [Nezina/NA] 9

- a) Uzņēmēji rada jaunus produktus un pakalpojumus, un labumu mums visiem 1 2 3 4 9
b) Uzņēmējs domā tikai par savu kabatu..... 1 2 3 4 9
c) Uzņēmēji rada darba vietas..... 1 2 3 4 9
d) Uzņēmēji izkalpina citus cilvēkus..... 1 2 3 4 9

Q8. Vai Jūs jebkad esat uzsācis biznesu, vai arī gatavojaties tādu uzsākt?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Jā 1
- Nē..... 2

- [Nezina/NA]..... 9

JA Q8 = 2, T.I., CILVĒKIEM, KAS NEKAD NAV UZSĀKUŠI UZŅĒMĒJDARBĪBU

Q9. Kā Jūs aprakstītu savu situāciju:

- Jums nekad nav ienācis prātā uzsākt biznesu 1
- Jūs esat domājis par biznesa uzsākšanu 2
- Jūs domājat par to, jau bijāt spēris pirmos soļus biznesa uzsākšanai, bet tad pārtraucāt..... 3
- [Nezina/NA]..... 9

JA Q8 = 1, T.I., CILVĒKIEM, KAS JAU IR UZSĀKUŠI UZŅĒMĒJDARBĪBU VAI PATLABAN UZSĀK UZŅĒMĒJDARBĪBU

Q10. Kā Jūs aprakstītu savu situāciju:

- Jūs pašlaik sākat darboties, lai uzsāktu jaunu biznesu 1
- Jūs pēdējo trīs gadu laikā esat uzsācis jeb pārņēmis biznesu, kas joprojām darbojas..... 2
- Jūs esat uzsācis jeb pārņēmis biznesu vairāk kā trīs gadus atpakaļ un tas joprojām darbojas 3
- Reiz uzsākt biznesu, bet pašlaik Jūs vairs neesat uzņēmējs, jo uzņēmums cieta neveiksmi4
- Reiz uzsākt biznesu, bet pašlaik Jūs vairs neesat uzņēmējs, jo uzņēmums tika pārdots, nodots citam vai slēgts..... 5
- [Nezina/NA]..... 9

TIEM, KAS ATBILDĒJA JA Q8 = 1 VAI Q9 = 3, T.I., CILVĒKIEM, KAS SPER PIRMOS SOĻUS, LAI UZSĀKTU BIZNESU, JAU IR UZSĀKUŠI UZŅĒMĒJDARBĪBU, IR BIJIS BUSINESS PAGĀTNĒ VAI IR MĒĢINĀJUŠI UZSĀKT UZŅĒMĒJDARBĪBU, TAČU IR TO PĀRTRAUKUŠI.

Q11. Par katru no turpmākajiem izteikumiem, lūdzu, pasakiet man, vai tas Jums ir ļoti svarīgi, diezgan svarīgi, diezgan nesvarīgi vai pilnībā nesvarīgi, lai liktu Jums spert soļus jauna biznesa uzsākšanai vai esoša biznesa pārņemšanai

[NOLASĪT – ROTĒT – VIENA ATBILDE KATRĀ RINDIŅĀ]

- ļoti svarīgi 1
- diezgan svarīgi 2
- diezgan nesvarīgi 3
- pilnībā nesvarīgi 4
- [Nezina/NA] 9

- a) Neapmierinātība ar Jūsu iepriekšējo situāciju 1 2 3 4 9
- b) Piemērota biznesa ideja 1 2 3 4 9

- c) Sadarbība ar piemērotiem biznesa partneriem 1 2 3 4 9
- d) Nepieciešamā finansiālā nodrošinājuma saņemšana 1 2 3 4 9
- e) paraugs, kuram vēlētos sekot 1 2 3 4 9
- f) Pievēršanās līdz šim neapmierinātām sociālām vai ekoloģiskām vajadzībām 1 2 3 4 9

TIEM, KAS ATBILDĒJA Q8 = 1, T.I., CILVĒKIEM, KAS JAU KĀDU LAIKU UZSĀKUŠI SAVU BIZNESU VAI ARĪ PATLABAN TO MĒGINA DARĪT

Q12. Kopumā ņemot, vai Jūs savulaik sākāt, vai šobrīd uzsākat savu biznesu tādēļ, ka saskatījāt iespējas vai bijāt spiests to darīt?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Uzsākāt tādēļ, ka saskatījāt iespēju 1
- Uzsākāt tādēļ, ka bija nepieciešamība 2
- [Abi] 3
- [Nezina/NA] 9

Q13. Ja Jums dotajā brīdī būtu finanses, ieskaitot pietiekamus līdzekļus, lai uzsāktu personīgo biznesu, vai Jūs labāk uzsāktu jaunu biznesu vai pārņemtu jau esošu?

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Uzsāktu jaunu 1
- Pārņemtu jau esošu 2
- [Neviens no šiem, nav ieinteresēts] 3
- [Nezina/NA] 9

Q14. Ja Jums vajadzētu uzsākt biznesu šodien, kuri būtu tie DIVI riska faktori, no kuriem Jūs visvairāk baidītos?

[NOLASĪT – ROTĒT – ATZĪMĒJIET NE VAIRĀK 2 ATBILDES!]

- Nedrošība par ienākumiem 1
- Nedrošība par darbu 2
- Risks zaudēt īpašumu 3
- Nepieciešamība ziedot pārāk daudz laika vai enerģijas
 biznesam 4
- Iespēja ciest personisku neveiksmi 5
- Iespēja bankrotēt 6
- [Nezina/NA] 9

- a) Pirmais minētais 1 2 3 4 5 6 9

b) Otrs minētais 1 2 3 4 5 6 9

Q15. Kāds ir Jūsu viedoklis par sekojošām grupām vai personām? Vai tas ir ...

[NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Drīzāk labvēlīgs 1
 - Neitrāls 2
 - Drīzāk nelabvēlīgs 3
 - [Nezina/ NA]..... 9
-
- a) Uzņēmēji (Pašnodarbināti, uzņēmuma īpašnieki) 1 2 3 9
 - b) Ierēdņi..... 1 2 3 9
 - c) Augstākā līmeņa vadītāji lielos ražošanas uzņēmumos. 1 2 3 9
 - d) Vadītāji bankā vai līdzīgās iestādēs..... 1 2 3 9
 - e) Politiķi 1 2 3 9
 - f) Brīvās profesijas (arhitekti, juristi, mākslinieki utt.) 1 2 3 9

Q16. Lūdzu iedomāties, ka Jūs pēkšņi mantojat 50'000 LVL. Ko Jūs darītu ar šo naudu?

[NOLASĪT – ROTĒT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Uzsāktu biznesu (viens pats vai ar partneri) 1
- Nopirktu māju (vai atmaksātu hipotekāro kredītu)..... 2
- Uzkrātu naudu (krājkonts, akcijas utt.) 3
- Tērētu lietām, kuras es jau sen vēlējos iegādāties (ceļojumi, mašīna, luksuss preces)..... 4
- Strādātu mazāk/ pārstātu strādāt 5
- [Nezina/ NA]..... 9

Q17. Iedomāties, ka Jūsu draugs ir tikko uzsācis uzņēmējdarbību. Kādu padomu Jūs visdrīzāk dotu viņam vai viņai?

[NOLASĪT – ROTĒT – TIKAI VIENA ATBILDE]

- Mēģini ātri paplašināt savu uzņēmējdarbību VAI 1
- Paplašies lēnām, ja vispār 2
- [Nezina/ NA]..... 9

Q18. Vai Jūs noteikti piekrītat, piekrītat, nepiekrītat vai noteikti nepiekrītat sekojošiem viedokļiem?

[NOLASĪT – ROTĒT – KATRAM IZTEIKUMAM TIKAI VIENA ATBILDE]

- noteikti piekrītu.....	1
- piekrītu	2
- nepiekrītu.....	3
- noteikti nepiekrītu	4
- [Nezina/NA]	9
a) Ir grūti uzsākt savu biznesu atbilstoša finansiālā atbalsta trūkuma dēļ.....	1 2 3 4 9
b) Ir grūti uzsākt savu biznesu sarežģīto administratīvo procedūru dēļ	1 2 3 4 9
c) Ir grūti iegūt nepieciešamo informāciju par to, kā uzsākt biznesu.....	1 2 3 4 9
d) Cilvēkam nevajadzētu uzsākt biznesu, ja ir risks, ka tas var ciest neveiksmi	1 2 3 4 9
e) Cilvēkiem, kuri bija uzsākuši savu biznesu un cietuši neveiksmi, būtu jādod otra iespēja	1 2 3 4 9